

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

881. Het Indianenmeisje. — 382. Het Spookschip. — 383. De Heks van Baudouin. — 384. De Gevangene op het eiland. — 385. Een avontuur aan de grens. — 386. Hoe Pol renner werd. — 387. De Booze Heer. — 388. De Vuurtoren van het eiland Rona. — 389. Een jongen in den Boerenkrijg. — 390. De Page van Graaf Egmont. — 392. Een Harde Les. — 393. De vlucht van de kermis. — 394. Een Vlaamsche cow-boy. — 395. Het Bloemenmeisje. — 396. De Slaven van Oostende. — 397. Een Smokkelaar aan de Lere. — 398. Een Redder in den nood. — 399. Het Geheimzinnig Huis. — 400. Uit Droevige dagen. — 401. Het spook op de spoorbaan. — 402. Avonturen met een Hoed. — 403. Een Woellig Leven. — 404. De Geheimzinnige Kruisvaarder. — 405. De avonturen van een Hovenier. — 406. Een bange Vlucht. — 407. De nieuwe Kasteelheer. — 408. De jonge Landlooper. — 409. De Twee Kameraden. — 410. De Spion. — 411. De dochter van den Visscher. — 412. De dochter van den Bezembinder. — 413. Een Hulchelaar. — 414. De Erkentelijke Indianenhoofdman. — 415. Onvergetelijke Avonturen. — 416. Een vreemde Nacht. — 417. De Hoeve bij de Duinen. — 418. Leo op de kostschool. — 419. De moedige Padvinder. — 420. De Dragonder van het Uilenhof. — 421. De strijd tegen de slavernij. — 422. De jonge Alpengids. — 423. Het onverwachte Erfdeel. — 424. De verijdelde Diefstal. — 425. Op het eenzame Eiland. — 426. In den Sneeuwstorm. — 427. Sinterklaas in den Woonwagen. — 428. Het vuur in den nacht. Een moedige Knaap. — 429. Het Kerstfeest der Schipbreukelingen. — 430. Voor het Recht. — 431. Het spook van Sylt. — 432. De dappere Kasteelknaap. — 433. In Duizend Vreezen. — 434. De Toovenares van Diksmulde. — 435. Acht maanden op een onbewoond eiland. — 436. Ontmaskerd. — 437. Een gestoorde Nacht. — 438. De Stem aan de deur. — 439. Het Geheimzinnig bedrijf. — 440. De Smokkelaars van Blankenberghe. — 441. Een drama aan de grens. — 442. Een Godsoordeel. — 443. De verrader. — 444. Zigeuners op 't dorp. — 445. Een Rakker. — 446. De dochter van den Indianenhoofdman. — 447. De Smokkelbende. — 448. Het verlaten Schip. — 449. De Werkloose. — 450. De Avonturen in de Hooglanden. — 451. De Gestoorde Zesdagenkoers. — 452. Uit een gezin. — 453. Een Smokkelavontuur. — 454. De Weezen van de Beukenharst. — 455. Kars, de Herdershond. — 456. Een angstige Tocht. — 457. De verkleede Krijgsmann. — 458. De Heldin van Maestricht.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS: 60 CENTIEMEN.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

A. HANS.

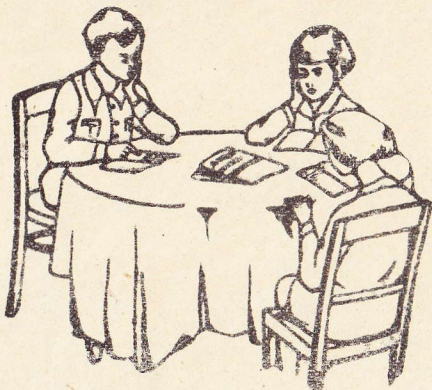
Nr. 115.

Derde druk.

Onschuldig Veroordeeld

Uitgave A. Hans-Van der Meulen. Contich.

A HANS.

Derde druk.

Nr. 115.

Onschuldig Veroordeeld

Uitgave :

A. HANS-VAN DER MEULEN
CONTICH.

ONSCHULDIG VEROORDEELD

I.

De burgemeester van Elsene, dat in den tijd van ons verhaal nog een dorpje was, zat kalm in zijn zetel. Hij rookte een lange pijp. Maar om hem heen was het toch niet rustig.

Een man en een vrouw keven. Hij heette Mignolet en zijn vrouw Pletinckx. Zij woonden op het Vleurgat. Mignolet hield er herberg en er hing uit « In den Gekeerden Haan ». En vrouw Pletinckx en haar man hadden ook eene herberg met boven de deur : « In den Verkeerden Haan. »

's Zondags, in den Zomer, kwamen veel Brusselaars tot daar gewandeld, en in een der herbergen aten ze dan brood met rammenas en kaas, en dronken er bier bij.

Maar Mignolet en Pletinckx waren hevige vijanden. Ze gunden elkaar niet het brood. Er was er toch voor beiden, want bij elke herberg hoorde veel land.

Mignolet en Pletinckx hadden weer getwist en waren door den burgemeester geroepen. Maar Pletinckx was ziek en zijn vrouw kwam in zijn plaats.

— Ja, mijn man is ziek van hartzeer door al het getreiter van dien vent daar ! beweerde vrouw Pletinckx. Eergisteren heeft Mignolet zijn koe in onze klaver gejaagd.

— Leugens ! riep Mignolet uit. Mijn koe was los gebroken. En van dat beetje schade zou ik maar zwijgen, uw hennen hebben op mijn land er al wat meer aangericht. En ge wilt ze niet opsluiten. Eer-

gisteren heeft uw man mijn vrouw nog uitgescholden.

— En gij mijn jongen !

— Gij hebt vuil water voor onze deur geveegd.

Zoo verweten ze elkaar van alles. De burgemeester luisterde geduldig, maar eindelijk zei hij :

— Nu is het genoeg ! Ik heb u geroepen om nog eens op uw beider dwaasheid te wijzen. Vrouw Pletinckx, uw man is veel te stout met zijn mond en Mignolet, gij hitst hem op. En ge maakt elkaar het leven lastig. Ieder weet het, dat gij elkaar haat en 't zal uw verderf zijn, als ge niet ophoudt met ruzie maken.

Zoo vermaande de burgemeester hen. En hij verzekerde dat hij maatregelen zou nemen, als die ruzie nog voort duurde.

Eerst vertrok Mignolet en dan vrouw Pletinckx. En eenige dagen was het rustig op het Vleurgat. Maar och, het gekijf en het getwist begon dan opnieuw. En de burgemeester kon er weinig aandoen. Er was kwade wil in 't spel.

Een paar weken verliepen. Op zekeren morgen ging Mignolet naar zijn akker. Een eind van zijn huis, dicht bij het dal van Ten Bosch, bleef hij verschrikt staan. In de gracht lag een man met het gelaat vol bloed. Mignolet boog zich en nam zijn zakdoek om het bloed van het gezicht af te vegen en te zien of hij den ongelukkige helpen kon. Toen uitte hij een kreet van angst. Hij herkende Pletinckx, zijn vijand ; deze was dood.

— O, ik moet maken dat ik weg kom, dacht Mignolet. Als ik hier gezien wordt, zal ieder zeggen,

dat ik Pletinckx gedood heb. Allen weten, dat ik hem haatte.

Mignolet stapte haastig heen en in zijn ontsteltenis vergat hij zijn gaffel, dien hij op den grond geworpen had.

Hij zag dan dat ook bloed aan zijn kleerer was.

Mignolet spoedde zich naar huis en bevreesd vertelde hij alles aan zijn vrouw.

— O, doe of ge niets weet ! zei de vrouw. Trek andere kleeeren aan, we zullen deze weg steken. En ze verborg deze kleeeren in een matras.

't Duurde niet lang of het lijk van Pletinckx werd ontdekt. En ieder meende dat Mignolet de moordenaar was. Hij en Pletinckx hadden immers altijd in ruzie geleefd. De burgemeester en de politiemann van Elsene gingen naar de herberg van Mignolet. De baas deed of hij van niets wist. Hij bezwoer onschuldig te zijn. De politiemann deed een huiszoeking. En hij vond in de matras de bebloede kleeeren en de zakdoek. Buren deelden mee, dat ze Mignolet haastig uit de richting van Ten Bosch hadden zien komen. Toen bekende Mignolet wat er gebeurd was. Maar niemand geloofde hem en hij werd naar de gevangenis geleid. Nog erger was het, toen men ook den gaffel vond, waarin Mignolets naam gesneden stond. Het gerecht uit Brussel kwam en voerde den beschuldigde mee. Eenigen tijd later werd Mignolet tot de doodstraf veroordeeld. Tot op het schavot hield hij zijn onschuld

staaende. Toch werd hij op de Groote Markt te Brussel onthoofd. En ieder meende, dat het vonnis rechtvaardig was en de baas uit den « Gekeerden Haan » die straf verdiend had.

Eenigen tijd later werd een rijke heer van Ten Bosch gevaarlijk ziek. Hij vroeg om een priester, want hij wilde zijn biecht spreken. En hij vertelde dat hij Pletinckx gedood had.

— We leefden al lang in onmin, zei hij. Het was over de scheiding van land. Hij begon over de kwestie en schold me uit voor een dief. Ik werd zoo driftig, dat ik hem 'n geweldigen slag gaf met mijn wandelstok, een ongelukkigen slag, waarvan ik zelf schrok, want Pletinckx viel bloedend neer en stierf bijna dadelijk. Angstg vluchtte ik weg. Toen hoorde ik dat Mignolet aangehouden werd. Ik was zoo laf te zwijgen en ik liet den onschuldige veroordeelen en ter dood brengen. Maar van wroeging werd ik ziek. En nu ga ik sterven. O, ik durf de eeuwigheid niet ingaan met dat geheim. Toe, roep de rechters en ik zal mijn verklaring voor hen herhalen. Door mijn schuld zijn twee menschen gedood.

Weer kwam het gerecht uit de stad en het hoorde, hoe vreeselijk gedwaald het had. En alle menschen waren ontsteld.

De rijke heer stierf daags daarna. Hij liet al het geld aan de twee weduwen na. Doch geld kon hun rouw niet wegnemen.

— Mignolet is onschuldig veroordeeld, zei de burgemeester. Maar de ruzie tusschen de geburen zit er ook tusschen. Wat al ellende is er van voort gekomen !

De naam van Mignolet werd in eer hersteld door het gerecht. De weduwen sloten vrede. Ze begrepen nu ook al de dwaasheid van dat in ruzie leven.

Dertig jaar geleden stond op de plaats van den moord nog een kapel, die de « Verkeerde Haan-kapel » werd genoemd. Maar daar is alles nu zeer veranderd en de kapel verdween. Elsene is thans een deel van Brussel geworden, doch oude menschen vertellen de geschiedenis van Mignolet en Pletinckx nog voort.

DE MULDER.

Het windje waait,
De molen draait,
Dat is de mulder zijn leven
De mulder !
Hij licht het hoogste venster uit,
Terwijl hij lustig een deuntje fluit.
En de asse perst,
En kraakt en knerst,
De wieken gieren en zwaaien,
De wieken !

De zak rijst draaiend naar den kap,
Daar glijd hij 't venster binnen — flap !
De wind, de wind
Is mulders vriend,
Zijn molen moet er van draaien,
Zijn molen ;
Hij zingt altijd de witte man :
« Ik leen nuttig zooveel ik kan. »
(G. W. Lovendaal).

STEVEN.

I.

Het was ochtend. Steven, een jongen van tien jaar, opende de voddewinkel van Wilter, een ellendig verblijf.

Steven had geen ouders meer en woonde nu heir. Hij moest er werken, maar kreeg er meer slagen dan eten.

Maar hij kende niemand anders in Londen, de groote stad met veel rijken, doch ook met veel ellendigen.

Steven ging nu in het vuile kamertje achter den winkel. Daar zat vrouw Wilter, slordig als altijd en met barsch gelaat.

Steven kreeg een korst brood, waarin hij gretig hapte. Maar vrouw Wilter maakte een goed ontbijt klaar voor vader Wilter en zoon.

De zoon verscheen het eerst. Hij was een groote logge jongen, die zijn vader hielp het geld op te maken, dat ze machtig wisten te worden, niet door den handel in voddën en beenen, maar door velerlei manieren van spelen en wedden. Hun handel was slechts een schild, waarachter ze hun ware bedrijf trachtten te verbergen.

Hij dacht er niet over zijn moeder te groeten. Ook Steven had liever geen groet gehad, daar deze voor hem altijd den vorm aannam van een schop en een vloek in het voorbijgaan. De jonge Wilter zette zich aan tafel en wijdde al zijn aandacht aan het brood met vleesch en bier, waarmede hij zich versterkte.

Steven stond zoo dicht bij de kachel als hij maar durfde en — at zwiëgend zijn korst brood. Na een poos gaf vrouw Wilter hem in haar vuil kopje een beetje thee, zooals ze misschien een hond of een kat zou gedaan hebben. Hij dankte haar en dronk het uit.

— Ga den ezel inspannen, zei de jongen Wilter.

Steven zou juist gaan doen wat hem was opgedragen, toen de baas van 't zaakje beneden kwam en hem groette met een stomp tegen de borst, die hem aan het andere einde van het vertrek deed terecht komen.

— Wat doet ge daar zoo te staan ? vroeg Wilter.

— Ik zou de kar gaan inspannen, zei Steven, toen hij weer in staat was iets te zeggen.

Hij verlangde er naar weg te kunnen komen. Het gezelschap van den ezel was hem wat meer waard dan dat van de beide Wilters vader en zoon. De ezel zelf was een mak, geduldig, mishandeld dier. Steven hield van den ezel.

Hij ging naar den tuin waar zich eene soort van loods bevond, uit oude ruwe planken opgetimmerd, die tot stal diende. Alles wat hij er toe kon bijdragen om het tweetal zoo spoedig mogelijk te doen vertrekken, deed Steven de kou geheel vergeten.

Vader Wilter at en dronk een ongelooflijke massa in een ongelooflijken korten tijd en deed onder de hand zijn best zooveel mogelijk te schelden op zijn vrouw en zijn zoon en op het maal dat hem was voorgezet. Eindelijk stond hij op, met een ge-laat nog rooder dan anders.

— En nu, zei hij tot zijn vrouw, ga ik u opsluiten.

— O, Janus, riep de vrouw in vertwijfeling uit, o Janus, neen, doe dat niet, vandaag niet.

— Ja wel, ik sluit u op, zei haar man. Als ik het niet doe, dan zult ge, als we weg zijn, u weer dronken drinken en 't eind van de geschiedenis zal nog eens zijn, dat de voddën en het houtwerk vlam vatten en het heele huis afbrandt.

— O, Janus, ik zal geen druppel genever nemen, beloofde het ongelukkig schepsel. Janus, doe het niet, doe het niet, 't is zoo verschrikkelijk.

— Ja, ik sluit u op, riep Wilter met veel geweld. Vooruit, naar boven !

Al haar jammeren en smeeken hielp niets. De man had een boosaardig genoegen in haar angst en joeg haar de trap op naar haar slaapkamertje en deed de deur aan den buitenkant op slot. De zoon bracht hem een stuk plank waarmee voor meerdere zekerheid de uitgang bovendien nog stevig werd dichtgenageld.

Vrouw Wilter dronk nog al dikwijls of ze vocht met de bureu. Dat was gisteren ook gebeurd en haar man strafte ze dan door den heelen dag en soms nog een groot deel van den nacht op te sluiten in haar slaapkamertje evenals men doet met een ondeugend kind.

Er kwam nooit iemand in den winkel om iets te koopen, zoodat het er niet op aankwam dat ze boven zat. Bovendien, Steven was er ook. Janus of zijn vader wilden niet thuis blijven. Ze gingen er samen in den ezelwagen op uit om vodden, beenen, flesschen en afgedankte fraaiigheden op te koopen, maar nog meer om oneerlijke zaakjes te doen.

Steven werd dus nu achterglaten als tijdelijk beheerder van het schamele boeltje. Juist omdat hij zoo dikwijls achterbleef kon hij het bij de Wilters uithouden. Zelfs wanneer hij genoodzaakt was binnen te blijven kon hij zich zelf genoeg afleiding

verschaffen en zoo nu en dan, vooral als vrouw Wilter er niet was om hem in zijn bewegingen te storen, dan snapte hij naar buiten en zocht zijn vermaak en geluk op straat.

Dat deed hij ook dezen morgen. Er was een geliefkoosd plekje, dat hij meermalen opzocht. Daar begaf hij zich meermalen heen. Het was het einde van de nauwe straat, die op de gracht uitkwam. Daar stond een kraan, die niet meer gebruikt werd en waarschijnlijk behoorde aan een der machinefabrieken in de nabijheid. Als men daar boven op klom, kon men een blik slaan op de rivier en Steven vond het een genot daar te zitten uitkijken totdat er een stoomboot opdoemde, die zich aan zijn oog vertoonde, langzaam voorbij ging en dan op geheimzinnige wijze uit het gezicht verdween. Waar dien boot vandaan kwam of waar hij heen ging dat wist hij niet, daar bekommerde hij zich niet om. Maar zoo'n boot trok zijn belangstelling.

En hij dacht aan allerlei dingen, terwijl hij daar op zijn uitkijk-toren zat, en vroeg zich af van waar hij kwam en waar hij heenging.

Bijna ieder in de straat hield het er voor dat hij niet goed wijs was. Maar wie zoo over hem dacht, had het heelemaal mis. Hij gaf alleen dien indruk omdat lijden en ellende en verdrukking reeds zoo vroeg hun stempel op hem hadden gezet. Maar hij was altijd vervuld met vreemde gedachten en begeerten, waarvan hij nooit iemand iets merken liet.

Hij bezat een medelijdend hart, maar er was geen schepsel aan wie hij vriendelijkheid betoonen kon, dan den zwaar mishandelden ezel. Dat was niet altijd zoo geweest. Toen hij half zoo oud was als nu miste hij reeds zijn ouders, maar hij kon zich toch zijn moeder nog goed herinneren. Hoe hij bij de Wilters in huis was gekomen wist hij niet. Wel stond het hem nog altijd voor den geest dat zijn moeder in deze woning was gestorven. Misschien zou hij, indien ze langer geleefd had een ander, niet zoo akelig tehuis hebben gehad. Ze was heel anders geweest dan andere menschen. Wat haar in zijn hoofd met een stralenglans omgaf, was misschien het feit dat ze altijd vriendelijk en goed voor hem was geweest, dat ze hem altijd had liefgehad. Iemand — Steven wist niet meer wie — had hem verteld van zijn moeder, toen ze gestorven was, naar den hemel was gegaan. En hij hoopte dat God hem daar ook zou halen, opdat hij toch niet langer behoefde te blijven in het pakhuis van vodden en beenen en hij bij moeder mocht wezen.

— Moeder verlangt er zeker naar mij bij zich te hebben, dacht Steven, dat deed ze geloof ik altijd. Ik weet nog goed hoe ze schreidde toen ze wegging.

Langzamerhand liet hij zich al verder naar beneden zakken en liep hij naar huis terug. Hoe graag hij ook gewild had, uit vrees voor slagen, die er voor hem konden opzitten, durfde hij niet te lang

uitblijven. Als de mannen thuis waren waagde Steven het niet buiten het erf rond te dwalen, maar voor vrouw Wiler was hij niet bang, behalve ze te veel had gedronken. Op zulke tijden was hij blij als hij zich hier of daar kon verbergen, want haar taal was dan alles behalve vriendelijk en de kracht van haar vuist was verschrikkelijk. Steven keek de woonkamer in, maar zag haar niet. Dat speet hem, want hij had honger en zou graag wat te eten hebben gehad, en als hij het zelf nam, dan waren de gevolgen niet te overzien. Wat er van het ontbijt was overgebleven stond nog net zoo op de tafel en stelde hem op een zware proef. Maar hij durfde er niet aanraken. Toen kwam hij op de gedachte alles weg te ruimen en de kamer eenigszins op te redden. Daar had hij een heele poos werk mee. Wilter en Janus konden nu elk oogenblik thuis komen. 't Gebeurde wel eens dat ze tot 's avonds laat uitbleven, maar meestal waren ze er reeds vroeg op den middag. En 's avonds vertrokken ze weer.

Toen de huiskamer klaar was ging Steven naar boven. Hij had honger en was koud, en evenals vele dieren door honger en kou gedreven vrijpostig en brutaal worden, zoo ging het ook Steven. Anders had hij nooit den trap op durven gaan. Nog was hij niet boven of hij zag reeds dat de deur van de slaapkamer met een plank was dicht genageld.

— Vrouw Wilter ! hij klopte.

— Zijt gij dat, Steven ? Kunt ge mij er niet uitlaten ? vroeg de vrouw.

Steven vond dat hij daarmee zijn leven waagde en antwoordde niet.

— Jongen ! riep vrouw Wilters, ik weet dat hij er een plank voor heeft genageld. Haal de bijl en slaag de plank stuk. Ik zit opgesloten, maar haal den sleutel van de huiskamer, die past ook hierop. Ik heb zoo 'n honger en zoo 'n dorst, en ben zoo koud.

— Ja, ik ook, zei het kind.

Vrouw Wilter gebruikte nu krachtiger taal.

— Pas op dat ge nergens aankomt, schreeuwde ze hem toe, of ik sla u de beenen stuk. Maar als ge me er uitlaat zal ik u zooveel geven als ge maar lust.

— Wat zal de baas ervan zeggen ? vrouw Wilter, ik durf niet.

— De baas ? die zal blij genoeg wezen dat zijn eten klaar is als hij thuis komt. Als ge mij hier laat zitten zal ik u ook niet vriendelijk aankijken, daar kunt ge op rekenen.

Steven wist niet wat hij doen zou. Het eene was zoo gevaarlijk als het ander. Intusschen had hij verbazenden honger en de bevrijding van vrouw Wilter zou hem een maal verschaffen. Slaag kreeg hij in ieder geval, dat begreep hij, en als hij eerst goed had gegeten, kon hij er veel beter tegen.

— Nu, goed dan ! riep hij.

Toen haalde hij de bijl en den sleutel en het duurde niet lang of de gevangene was vrij.

Ze dacht niet aan Steven te bedanken, maar strompelde dadelijk den trap af naar de keuken. Met eenigen tegenzin gaf ze den jongen een stuk brood en wat vleesch en deze verheugde zich over dit bewijs van haar dankbaarheid.

Zelf at ze echter niet. Ze deed een doek om haar schouders en stapte den winkel door de straat op. De schrik sloeg Steven om 't hart.

Eenige minuten gingen voorbij en vrouw Wilter kwam niet terug. Steven liep van de huiskamer naar den winkel en van den winkel naar de huiskamer. Plotseling ontdekte hij, terwijl hij in de buiten deur stond, in de verte den ezelwagen. Nieuwe schrik ! De baas zou nog eerder thuis zijn dan zijn vrouw en hij zou de eerste uitbarsting van de woede zijns meesters hebben te verduren. Hij vluchtte den trap op en nam de wijk naar den zolder, waar de ratten onbepert heerschappij voerden. Daar had hij zijn stroomatras en een wollen deken, waaronder hij, meestal uitgeput van vermoeienis, des nachts de verdrietelijkheden van het leven, vergat.

Bevend wachtte hij af wat er komen zou. Hij hoorde de stemmen van Janus en zijn vader. Daarna kraakte de trap van zware voetstappen. En toen een stortvloed van vloeken en scheldwoorden.

— Janus, riep de oude Wilter, uw moeder is er niet meer.

Daar hij zijn vrouw niet vond en zijn woede met iedere minuut toenam, begon Wilter de zoldertrap te beklimmen. Waar zou Steven zich bergen ? Er bleef niets anders over dan alles stil af te wachten. Hij kroop in een hoek, bevende over al zijn leden. Dadelijk daarop verscheen Wilter en de ratten, die om Steven niet gaven, en bij dag even brutaal waren als 's nachts, maakten zich snel uit de voeten toen de zware stap en 'n nog zwaardere stem over den zolder weerklonk. Wilter stond rechtop met de armen over de borst gekruist. Hij zag Steven.

— Wat doet gij hier ? Waarom zijt ge niet aan uw werk, luie vlegel ? vroeg hij.

Steven deed een poging om te zeggen dat er op 't oogenblik niets voor hem te doen was, maar hij kon er geen woord uitbrengen.

— Waar is de vrouw ? vroeg Wilter.

— Ik geloof, stotterde de arme jongen, dat ze de deur uitgegaan is.

— De deur uit ? Waar naar toe ?

— Dat weet ik niet.

— Weet ge dat niet ? En hoe kon ze er uitkomen ?

Steven zweeg.

— Ik heb er wat aan of ik al mijn best doe dat mensch voor drankverleiding te bewaren, hard te werken en vroeg thuis te komen als zoo 'n lummel, dien ik uit liefdadigheid heb opgenomen, de boel in de war stuurt. Gij hebt ze er uitgelaten, is 't

niet? Maar ik zal 't u betaald zetten ! zeg op, hebt ge ze er uitgelaten ?

— Ja, zei Steven kalmweg, ik heb 't gedaan.

Steven ontweek hem behendig en gelukte er in de trap te bereiken. Hij vloog naar beneden en zijn vervolger, minder vlug te been, op eenigen afstand achter hem aan. Maar Wilter's kreten van woede, ofschoon onverstaanbaar, weerklonken luidde en Janus, die onder de trap stond, begreep wat z'n vader bedoelde. Hij wachtte Steven op en hield hem tegen.

De arme jongen gaf een schreeuw van wanhoop. 't Was dwaasheid een poging te wagen om zich los te rukken, maar toch verzette hij zich tegen de lage streek van Janus, die hem de hand vóór den mond hield zoodat hij niet kon schreeuwen. Waarschijnlijk wilden ze in geen geval nu de opmerkzaamheid van de burens op zich vestigen. Deze waren er anders wel aan gewoon dat er bij de Wilters wat aan de hand was.

Steven kon zich eindelijk losrukken en zich bevrijden door op de straat te vluchten.

II.

Steven doolde door allerlei buurten. Het werd vroeg avond.

Steven was moe. Hij zag een blinden muur. Daar ging hij tegen staan leunen met gesloten oogen. Hij verlangde naar rust, maar wist niet waar hij die vinden kon.

Nog niet lang had hij daar gestaan of hij hoorde muziek. 't Waren heel zoete toonen, ze sleepten hem mee en hadden een wonderlijk kalmeerenden invloed op hem.

Het was een lied, dat gezongen werd door verscheidene stemmen en begeleid werd door een orgel. De afstand maakte dat het nog zachter en liefderijker klonk dan wanneer hij er dicht bij geweest ware.

Steven opende de oogen en keek verwonderd om zich heen. Toen bemerkte hij vlak tegenover hem een nauwe straat, een steeg, zooals die waar hij pas was door gekomen. Het was er donker behalve op één punt waar het natte plaveisel glinsterde in het licht dat door een geopende deur naar buiten viel.

Daar moest de muziek vandaan komen,, meende hij en nam zich voor dat nader te gaan onderzoeken.

Hij liep naar den overkant van de straat.

Er was niets dat hem belette binnen te gaan. Vlak bij de deur stond een heer, maar toen Steven aarzelend naar hem opzag, glimlachte de heer, alsof hij blij was hem te zien en hem verwacht had. Met een vriendelijken knik wees hij hem een plaats aan waar hij kon gaan zitten en Steven was blij met die uitnoodiging. Er stonden lange rijen banken, alle vol jongens, even haveloos gekleed en sommigen even mager als hij zelf. Vlak naast hem zat een

kleine jongen met een kruk.

Steven was nog niet gerust, maar niemand scheen plan te hebben hem te vragen hoe hij hier kwam of hem te willen wegsturen. O, ze zongen hier schoon. De jongen met de kruk bood hem aan mee te kijken in zijn boek, maar omdat Steven voor zich uit keek, merkte hij dat niet. Nu daar verloor hij niet veel bij, want hij kon toch niet lezen. Bovendien, tegen dat hij de heele vergadering had rond gekeken en zich nieuwsgierig had afgevraagd wat dat witte ding zou wezen aan het einde van de zaal, was het lied uit, het orgelspel hield op en plotseling werd het pikdonker. Steven zou nu lichtbeelden zien.

Toen meende hij zijn eigen naam te hooren.

— Steven !

Hoe was dat mogelijk ? Hoor, daar was het weer !

— Jongens, zei een vriendelijke, duidelijk verstaanbare stem, ik zal u vanavond vertellen over iemand, die Steven heette — Sint Steven.

Onze arme jongen wist niet wat Sint beteekende. Dat woord had hij nooit eerder gehoord. Hij wist niet, dat er nog een andere Steven op de wereld was of ooit geweest was dan hij zelf.

— Ge weet wel, jongens zei de heer, dat er heel veel onvriendelijkheid en liefdeloosheid is in de wereld. De menschen zijn lang niet goed voor elkander. Velen van u hebben al heel wat te verduren

gehad, dus ge weet het wel bij ondervinding. Slaag krijgen is niet iets vreemd voor u. En wat al leelijke, wreede woorden zijn u niet toegevoegd. Ja, ik zal u van avond vertellen van Sint Steven, die nog veel meer te lijden had.

Hé, dacht onze kleine Steven, hoe weet die mijnheer dat. En waarom vertelt hij dat aan al die andere jongens ? Hij meende, dat die heer over hem sprak.

— Zal ik u hem eens laten zien ? vroeg de heer.

Steven rees overeind. Hij beefde van ingespannen verwachting. Maar hij werd weer omlaag getrokken door zijn buurman, den jongen met de kruk.

— Kijk, zei de spreker. Daar hebt ge St. Steven.

Onze Steven hield den adem in en keek zijn oogen uit

Die mijnheer had het dus niet over hem, dat begreep hij nu.

Op het witte ding aan het einde der zaal verscheen het beeld van een man, half neergeworpen op den grond. Zijn gelaat was naar boven gericht en glansde van blijdschap en geluk.

En toch, hoe is 't mogelijk. Niet ver van hem af stonden wreede mannen, die hem bespotten en erg boos op hem waren en hem gooiden met groote steenen. Onze kleine vriend zag duidelijk, dat zijn lichaam met wonden was overdekt en hevig bloedde. Een groot medelijden met dien anderen Ste-

ven vervulde zijn geheele hart. Al had hij zelf ook nog zooveel te verduren, ze hadden hem toch nooit met steenen gegooid. Er waren daar veel meer wreede menschen dan de beide Wilters. Maar dit was een man en hij was een kleine jongen. Voelde die man er niets van ? Deed het hem geen pijn ? Hoe kon hij zoo gelukkig zijn te midden van zoo veel verschrikkelijke smarten ? Hij glimlachte toch.

— Dat is nu Sint Steven, jongens, de eerste martelaar, omdat hij een christen was, zei de heer. Booze menschen wilden niet, dat hij christen was.

En de vriendelijke heer ging voort met het vertellen van de roerende geschiedenis, van Sint Steven, die gesteenigd werd omdat hij christen was. En ze luisterden allen met ingehouden adem, ofschoon niemand zoo aandachtig luisterde als de kleine jongen die ook Steven heette. Voor hem was het alles zoo nieuw en daarom maakte het zoo 'n diepen* druk op hem. Zijn oogen waren onafgebroken gevestigd op de afbeelding en het scheen alsof de oogen van den martelaar hem aanzagen... Het was alsof hij een vriend had gevonden.

— En nu zal ik u vertellen wat ze in hun woede met hem deden, ging de heer voort. Ze namen hem mee naar een hooge plaats, en daar werd hij met de handen op den rug gebonden, van die hoogte naar beneden geworpen. Daarop lieten ze een steen, zoo zwaar dat twee man noodig waren om

hem te dagen, boven op hem vallen. Nadat dit gebeurd was namen allen die dat wenschten steenen op en wierpen hem daarmede totdat hij stierf.

De spreker hoorde dat een der jongens die naar hem luisterde, snikte. 't Was Steven.

— Houd u stil, zei de jongen met de kruk, hoe wel niet onvriendelijk.

— Denkt eens jongens, hoe hij moet hebben geleden. Ik geloof niet dat ooit iemand van u zooveel leed is aangedaan, is 't niet ? vroeg de heer.

— Maar ziet ge, Sint Steven dacht alleen aan den hemel, en toen hij reeds stervende was, knielde hij neder — dat ziet ge daar op de plaat — knielde hij neder en bad om vergiffenis voor degenen die hem steenigden.

— Hij vergaf zijn vijanden en bad voor hen. Als de menschen onvriendelijk en liefdeloos tegen u zijn, moet ge ze toch vergeven en lief hebben.

Nu verdween de afbeelding en toen het licht weer was opgedraaid werd er weer gezongen.

Toen kwam er een geschuif van voeten, een menigte voeten. Steven voelde een koude luchtstroom en eer hij het zelf wist, stond hij weer op straat.

En hij ging terug naar huis ! Hij zou vriendelijk zijn voor de Wilters... Dat had die heer gezegd : liefhebben en vergeven.

Steven had geruimen tijd noodig om terug te keeren. Hij was zoo vermoeid en verstijfd, en alles deed hem zeer. Dat was nog van die slagen...

Toen hij bij den winkel kwam en probeerde binnen te komen was alles er donker.

Vrouw Wilters was naar bed gegaan en de beide mannen brachten den avond buitenhuis door op de manier zooals zij dat gewoon waren.

Een oogenblik stond Steven bevend te wachten, toen klopte hij aarzelend en zacht aan de deur. Maar er verscheen niemand.

De gedachte aan zijn vriend, den ezel, bracht hem op het denkbeeld achterom te loopen en te probeeren of hij niet in den stal komen kon. Het gelukte hem, in het ellendige krot te klimmen, waar het dier lag te slapen. En samen brachten ze den nacht door. De slaap ontfermde zich over beiden.

De ezel werd het eerst wakker. Het leven dat hij maakte toen hij zich bewoog, stoorde Steven in zijn rust. Verwonderd over de plaats waar hij zich bevond, opende de arme jongen zijn oogen. In het eerst was hij te versteld dan dat hij zich iets kon herinneren van hetgeen er gebeurd was. Toen hij probeerde overeind te komen voelde hij zoo 'n hevige pijn door al zijn leden, dat hij zich kreunend weer in het stroo liet terugvallen. Ten laatste stond alles wat den vorigen dag was gebeurd hem levendig voor oogen. Vooral den martelaar, die toonde zijn vijanden te kunnen liefhebben, had hij duidelijk voor zich.

Hij poogde zich te herinneren wat de vriendelijke heer in de zaal had gezegd dat hij met de Wil-

ters moest doen. En ja, eindelijk wist hij 't weer: hen liefhebben en vergeven. Verscheidene keeren herhaalde hij die woorden voor zich zelf en eindelijk waren ze onuitwischaar in zijn geheugen geprent.

— Als ik hen zie, zal ik het hun zeggen, dacht hij.

Steven begreep echter dat hij niet langer kon blijven liggen, maar verplicht was naar binnen te gaan om zijn gewone bezigheden te verrichten. Maar toen hij probeerde op te staan en te loopen, bleek dat onmogelijk. Alles wat er den vorigen dag was gebeurd en het slapen op den kouden harden vloer met pijn in de lenden, begon reeds zijn uitwerking te doen gevoelen.

— Ik zal nog een oogenblikje wachten, dacht hij, en dan zal ik gaan.

Niemand kwam hem storen. De ezel, die moest blijven wachten op zijn morgenvoer, keek met zijn groote, zachte oogen, medelijdend op Steven neer. Vrouw Wilters was laat op, zooals altijd en de beide mannen waren alles behalve in een toestand om vroeg op te kunnen zijn.

Het was dan ook haast middag toen Janus verscheen. Steven hoorde zijn zwaren langzamen stap.

— Wat doet gij hier, luie rekel, riep Janus. Ik wou wel eens weten wat er met u gebeurd is. Waar zijt ge geweest? Allo, geen kunsten Sta op, bru-

tale vlegel! Wat, wilt ge niet? Wacht, ik zal 't u wel eens leeren.

Steven werd naar de keuken gesleept, waar Wilters zat te ontbijten. Vrouw Wilters, wier uiterlijk er sinds den vorigen dag niet beter op was geworden, zat er ook. Steven zag haar met een smeekenden blik aan. Het was toch om harentwil dat hij werd mishandeld, ofschoon hij te edelmoedig was om naar te herinneren. Misschien voelde ze dat zelf ook en begon ze, daar ze hem toch niet helpen kon, juist daarom hem te schelden en allerlei verwijtingen te doen.

— Ha, we hebben hem, riep de oude Wilter. Eerst de vrouw loslaten... dan weg loopen... een nacht weg blijven...

— Liefhebben en vergeven... stamelde Steven.

Wilter wierp den jongen met een smak neer. De arme Steven bonsde met het hoofd tegen den muur. Het bloed sprong uit een groote wonde...

— Ellendeling! raasde de oude schurk nog driftiger, en hij schopte naar den verstooteling, en beukte hem nog met de vuisten...

Steven sloot de brekende oogen om het verheerlijkte gelaat van den gesteenigden martelaar te kunnen zien, als gisteren op de plaat.

Toen Wilter hem losliet, bewogen zich, voordat Steven bewusteloos bleef liggen, zijn lippen. En stamelend trachtte hij te zeggen:

— Ik vergeef u en heb u lief.

Toen schrok vrouw Wilter toch.
— Ge hebt hem vermoord, zei ze

— Zulke rakkers sterven niet ! zei de beul...

Smijt hem op zijn bed... Toe help me, Janus...

Ze brachten Steven op den zolder...

— Morgen kruipt hij wel weer naar beneden, zei Wilter.

Vader en zoon trokken er uit. Vrouw Wilter begaf zich ook op straat.

— Wat is er bij u toch gebeurd? vroeg een buurvrouw. Ha, ze hebben zeker dien jongen weer geslagen?

Dat wilde vrouw Wilter niet laten zeggen. Ze gaf de vrouw een klap. En beiden begonnen te vechten. Dat gebeurde in de ellendige straat wel meer. Maar nu daagde er een politieagent op. Hij nam de vrouwen mee... En voor den kommissaris sprak de buurvrouw over Steven...

Zoo kwam het, dat twee politieagenten eens naar het voddenhuis gingen zien... Ze klommen naar den zolder. En ze vonden een dood knaapje op het bed van slunsen.

Wilter en zijn zoon werden dien avond aangehouden en naar de gevangenis gebracht.

Steven lag in het doodenhuis. En in de buurt sprak men schande over de misdaad.

Maar niemand vermoedde met welk een heerlijk visioen het kind op den zolder was gestorven. Hij had Sint Steven gezien en zijn moeder, die hem wenkten om te komen, weg uit dat ellendig voddenhuis naar den Hemel...

Wilter en zijn zoon kregen jaren gevangenis-

straf. En de vrouw werd na eenigen tijd naar het krankzinnigengesticht gevoerd.

O, in groote steden, als Londen, zijn er veel martelaartjes geweest, kinderen naar wie men weinig omzag.

Dit alles is nu veel verbeterd. Goede menschen en openbare besturen ontfermen zich over weezen en verstootelingen, halen ze uit die krotten naar ruime gestichten...

MIJN VLAANDEREN HEB IK HARTELIJK LIEF.

Th. Coopman.

G. Antheunis.

1. Mijn Vlaanderen heb ik hartelijk lief
Mijn Vlaanderen boven al !
Dat is 't refrein, 't is het liefdelied,
Dat ik nooit vergeten zal.
2. Des morgens, als de zonne lacht,
Dan zing ik blij, vol lust,
Zoo zalig als de brave man,
Die vrouw en kinderen kust.
3. Des avonds, wen ik, moe van zin,
Mijn stille ruststee zoek,
Dan bid ik : « Vlaanderen, Vlaanderen lief,
Mijn Vlaanderen houdt u kloek !... »
4. En 'k droom dan, 'k droom van roem en macht
En d'eeuwen gaan voorbij.
En dreunend klinkt het « Schild en vriend »,
En 'k zie mijn Vlaandren vrij !
5. Mjn Vlaandren heb ik hartelijk lief,
Mijn Vlaandren boven al !
Dat is 't refrein, 't is het liefdelied,
Dat ik eeuwig zingen zal.